

једном владајућом партијом. Југословенски пример показао је да је било могуће, чак и у систему где се устав није заснивао на подели власти већ на њеном јединству, које је било изражено положајем представничких скупштина на свим нивоима, имати систем уставног судства. Можда ће вам звучати парадоксално, али оно што је у свом уводном излагању председник Уставног суда, доктор Драгиша Б. Слијепчевић, изразио као критику, може послужити да се умире бојазни од популарности комунистичке партије, односно од тога да уставно судство може представљати опасност, било у идеолошком смислу, било у погледу своје моћи.

Чехословачка је одабрала решење које је желело да помири принцип јединства власти изражен кроз федералну скупштину, са уставном контролом, а које се заснивало на концепту пронађеном управо у Југославији, модификованом између 1982. и 1997. године у Пољској, у којој је правна теорија помно пратила развој ситуације у Југославији. Тако је законска одредба о уставном судству усвојена 27. октобра 1968. године, у тешким условима земље коју је два месеца раније окупирала страна војска. Било је неизвесно да ли ће уставно судство бити део Уставног закона о чехословачкој федерацији све до задњег момента. Таквој ситуацији је допринела и дуготрајна расправа о томе да ли ће уставни суд бити само још један суд који ће затим постати део уставног закона о судовима и канцеларији јавног тужиоца, који је чекао на усвајање.

Позивам се на његову напомену у уводном излагању на овој конференцији, да између 1963. и 1974. године Уставни суд Србије није анулирао ниједан закон на основу његове неуставности. Ово се, међутим, није односило на Уставни суд Југославије, који је доносио своје одлуке (осам у вези савезног закона и републичких закона) поништавајући, у том смислу, одредбе индивидуалних закона. Било је могуће да пресуда Уставног суда Пољске буде прегласана од стране законодавне скупштине већином потребном за уставни амандман, због чега се она није спроводила, већ је уместо ње спровођена законска одредба ратификована од стране Сејма. Новим Уставом Републике Пољске, из 1997. године, уклоњена је ова необична процедура. Коначно, преовладала су мишљења експерата према којима уставни суд, с обзиром на његову улогу у систему врховних државних органа, треба да се разликује

Уставни суд Чехословачке могао је одлучивати о правној регулативи на три нивоа. Његов задатак био је да обезбеди законитост савезних закона (а), усаглашеност уставних закона федерације и република са законима република (б), уставност и законитост секундарног законодавства федерације и република. У складу са чланом 87. Уставног закона о чехословачкој федерацији, Уставни суд је одлучивао о следећем:

а) о усклађености Закона Савезне скупштине и статутарних мера Председништва с Уставом Социјалистичке Републике Чехословачке,